

NEPN in IZSTOP IZ PREMOGA

Nacionalni informativni dan projekta DeCarb: razogljčenje z inovacijami v energetske prenovi stavb

mag. Tina Seršen

22. april 2021

NEPN 2020

Uredba 2018/1999/EU

Cilji do 2030

Pet razsežnosti:

1. Razogljičenje = ne-ETS -20% glede na 2005, OVE 27% (sektorski cilji 43% EE, 41% H&C, 21% promet), premog -30% do 2030 in odločitev o opustitvi do 2021
2. Energetska učinkovitost = 35% glede na 2007
3. Energetska varnost = 75% oskrba z EE iz domačih virov, odločitev o JEK2 do 2027
4. Notranji trg =distribucijsko omrežje, 10% sintetični metan/vodik iz OVE, energetska revščina
5. Raziskave, inovacije in konkurenčnost =3% BDP, od tega 1% javnih

NEPN in izstop iz premoga

Cilji „razogljčenje“:

„V NEPN sta predvidena postopno opuščanje rabe domačega in uvoženega premoga za energetske namene oziroma zmanjšanje za vsaj – 30 % do leta 2030 in odločitev o opustitvi rabe premoga v Sloveniji po načelih pravičnega prehoda do leta 2021. Natančni časovni načrt opuščanja rabe premoga v Sloveniji bo določen s strategijo za opuščanje rabe premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načelom pravičnega prehoda, ki bo sprejeta najpozneje do leta 2021. Cilj opuščanje rabe premoga v Sloveniji bo ustrezno upoštevan v posodobitvi NEPN leta 2024.“

NEPN in izstop iz premoga

Cilji „energetska varnost“:

„Prihodnji razvoj sektorja proizvodnje električne energije vključuje:

- do leta 2030 bo sektor še vedno večinoma temeljil na uporabi mešanice primarnih virov iz Slovenije, predvsem OVE in jedrske energije, ter ohranjal uporabo domačega premoga – lignita;
- da bo do leta 2030 za namen doseganja cilja zmanjšanja emisij TGP vsaj za 30 % do 2030 z zaustavitvijo bloka 5 v TEŠ zmanjšan izkop in raba lignita ter opuščena raba uvoženega premoga za proizvodnjo električne energije v TE-TOL ;“

NEPN in izstop iz premoga

Dodatno med ukrepi NEPN določa še:

- pripraviti zakon o zapiranju PV in zakon o prestrukturiranju regije [v letu 2021];
- preučiti možnosti za vključitev Slovenije v Modernizacijski sklad, v skladu z direktivo ETS in za dostop do ugodnejših pogojev financiranja pri Evropski investicijski banki in drugih mednarodnih finančnih institucijah [v letu 2021],

Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda

2019

- začetek procesa na pobudo EK in HSE, v tesnem sodelovanju z lokalnimi deležniki in ob podpori EK
- ustanovitev medresorske delovne skupine in operativne delovne skupine

2020

- priprava osnutka strategija, posvetovanja za deležniki
- celovita presoja vplivov na okolje

2021

- javna razgrnitev

Strategija

1. Zgodovinski pregled premogovništva v obeh premogovnih regijah
2. Utemeljitev izbora območij in scenarijev
3. Namen strategije
4. Opredelitev stanja in razvojnih potreb za posamezno regijo
5. Scenarij izstopa iz premoga za posamezno regijo
  - a) analiza prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti
  - b) strateški cilji (5)
  - c) operativni cilji (35)
6. Omilitveni ukrepi predpisani v okviru postopka CPVO:
  - a) 25 ukrepov
  - b) 18 priporočil
7. Viri financiranja
8. Okviru upravljanja in vmesnega pregleda

Zakaj sprejeti strategijo?

1. Začrtati jasne elemente pravičnega prehoda, vključno in predvsem zaradi ukrepov, ki vplivajo na gospodarsko prestrukturiranje in zaposlene v panogi
2. Izpolniti obveznost iz NEPN
3. Izpolniti predpogoj za črpanje EU sredstev iz Sklada za pravičen prehod
4. Določiti okvire za novo koncesijo Premogovnika Velenje
5. Se pridružiti veliki večini držav članic EU, ki je odločitev že sprejela
6. Pravočasno omogočiti razvoj alternativne rabe energetske lokacije in alternativnega sistema daljinskega ogrevanja
7. Biti boljše pripravljen na morebitni nenadzorovan izstop iz premoga pred izbrano letnico

Odločitev o letnici

1. Cilji EU 2030
  - -55%: ETS obrati od -66% do -69%
  - Podnebni zakon: popolno razogljičenje energetike do 2040?
2. Cena kuponov in dobiček iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA)
3. Mednarodno primerjalni vidik:
  - 5 DČ načrtuje rabo premoga po 2030 (DE, PL, CZ, SI, BG), le PL po 2040 (revizija v 2024)
  - 5 DČ brez odločitve o izstopu: HR, RO (pričakovan izstop do 2030), CZ, BG, SI
4. Sklad za pravičen prehod (JTF):
  - 235 mio EUR, Mehanizem zelenega nagrajevanja

NEPN 2023/2024

Novi cilji OVE/URE/TGP do 2030

Zakonodajni paket „Pripravljeni na 55%“ / “Fit for 55%“

NEPN 2020	EU 2018		EU 2021	NEPN 2024
27% (37%)	32%	OVE	38-40%	?
35%	32,5%	URE	36-37%	?
-36% (-20%)	-40% (-30%)	TGP	-55%	?

NEPN 2023/2024

- Vsebine, cilje in ukrepe premogovne strategije ne moremo kar enostavno preliti v NEPN, ker je struktura in vsebina NEPN strogo regulirana
- Če (teoretično) šele z NEPN 2024 določimo izstop iz premoga (ki pa določa le cilje 2030, ne dolgoročne!):
  - izgubimo sredstva iz JTF,
  - izgubimo možnost pravočasnega ukrepanja v relaciji do zapiranja PV (nova koncesija rabi letnico!),
  - izgubimo ukrepe predvidene s celovitostjo strategije (gospodarski steber, delovno-socialni steber),
  - ostanemo edini v EU brez odločitve o izstopu iz premoga?

Hvala za pozornost!

PODROČJA	STATISTIKA	DOKUMENTI	PREDPISI	JAVNE OBJAVE	E-POROČANJE
-----------------	-------------------	------------------	-----------------	---------------------	--------------------

[Domov](#) > [Dokumenti](#) > [Strateški razvojni dokumenti](#) > Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij

Strateški razvojni dokumenti

Nacionalni energetski in podnebni načrt

► Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij

Energetski koncept Slovenije

Akcijski načrt za energetske učinkovitost

Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb

Akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe

Akcijski načrt za obnovljivo energijo

Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike

Dolgoročno načrtovanje energetske politike

Razvojni načrti operaterjev sistema

Državna rudarska strategija

Strategija za alternativna goriva

Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij TPG

Ostale strokovne podlage in dokumenti

Statistične publikacije

Letna energetska bilanca

Statistični energetski letopis

Energija v Sloveniji

Letni energetski pregled

Mineralne surovine

Učinkovito z energijo

NACIONALNA STRATEGIJA ZA IZSTOP IZ PREMOGA IN PRESTRUKTURIRANJE PREMGOVNIH REGIJ V SKLADU Z NAČELI PRAVIČNEGA PREHODA

Skladno s [Celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom \(NEPN\)](#) je za prestrukturiranje in razvojni prehod premogovnih regij potrebno pripraviti dolgoročno nacionalno strategijo, ki vključuje časovni načrt za pravični načrt predčasne zapiranja Premogovnika Velenje (PV) in opustitve rabe premoga v TES.

Skladno s tem bodo pripravljeni:

- Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda (v nadaljevanju: strategija),
- Območni načrt za Savinjsko-Šaleško regijo,
- Območni načrt za Zasavsko regijo.

Spletna platforma je namenjena celovitemu in ažurnemu obveščanju lokalnih organov, organizacij civilne družbe, poslovnih skupnosti in vseh drugih zadevnih zainteresiranih strani ter širše javnosti glede priprave Nacionalne strategije za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda ter območnih načrtov za Savinjsko-Šaleško regijo in Zasavsko regijo.

SPLETNA PLATFORMA

PRIPRAVA STRATEGIJE

[Ozadje priprave Strategije](#)

[Uvodne aktivnosti](#)

[Priprava osnutka Strategije](#)

[Odgovori na pogosto zastavljena vprašanja](#)

Dopolnitev osnutka Strategije

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE (CPVO)

[Ozadje CPVO](#)

[Uvodne aktivnosti](#)

[Vsebinjenje](#)

[Priprava okoljskega poročila](#)

PRIPRAVA OBMOČNIH NAČRTOV

[Ozadje priprave območnih načrtov](#)

[Uvodne aktivnosti](#)

Osnutek Območnega načrta za Savinjsko-Šaleško regijo

Osnutek Območnega načrta za Zasavsko regijo